

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3602/2024
12.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марко Поповић, адвокат из ..., против туженог Завода за васпитање деце и омладине „Београд“ из Београда, чији је пуномоћник Данило Матовић, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2174/24 од 06.06.2024. године, у седници одржаној 12.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2174/24 од 06.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2174/24 од 06.06.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П1 383/23 од 22.02.2024. године, којом је одбијен тужбени захтев да се поништи решење туженог број .. од 08.07.2020. године о отказу уговора о раду као незаконито и обавезе да тужилу врати на рад, те тужилу обавезана да туженом надокнади парничне трошкове од 237.375,00 динара. Одбијени су захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилу је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП која је учињена у поступку пред другостепеним судом.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби чланова 441. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је другостепени суд починио релативно битну повреду из члана 374.

став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП, пошто су образложени разлози због којих су оцењени као неосновани жалбени наводи о промени радноправног статуса тужиле на дан 03.04.2019. године.

Према утврђеном чињеничном стању, спорним решењем тужиле је отказан уговор о раду који су странке закључиле 01.10.2018. године. Уговор је закључен на одређено време за радно место ..., до повратка са породичског одсуства запослене на неодређено време. Уговор о раду отказан је са 31.07.2020. године, када је запосленој коју је тужиле замењивала истекло породичско одсуство. Странке у току радног ангажовања по наведеном уговору нису измениле тужилин радноправни статус закључењем другог уговора.

Нижестепени судови налазе да нема места примени одредбе члана 32. став 2. Закона о раду, која предвиђа да се у случају да послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у писаном облику пре ступања на рад сматра да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад. У конкретном случају, странке су закључиле уговор о раду 01.10.2018. године, а припремљен писани уговор од 03.04.2019. године, по коме би тужиле засновала радни однос на неодређено време није закључен, пошто га није потписао директор туженог. Осим тога, у спорном периоду по члану 27е. став 34. Закона о буџетском систему, корисници јавних средстава нису могли заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, која забрана је трајала до 31.12.2020. године.

По становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили постављени тужбени захтев.

Према Закону о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 95/18) уговор о раду може да се закључи на неодређено или одређено време (члан 31. став 1.); уговор о раду закључује се пре ступања запосленог на рад, у писменом облику; ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са претходним ставом, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад (члан 32. ставови 1. и 2.); уговор о раду на одређено време може да се закључи ако је то потребно због замене привремено одсутно запосленог, до његовог повратка (члан 37. став 4. тачка 1.); радни однос престаје истеком рока за који је заснован (члан 175. тачка 1.).

Одредбом члана 27е. став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09 ... 149/20) била је предвиђена забрана корисницима јавних средстава да заснују радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године.

У конкретном случају, тужиле је била радно ангажована почев од 01.10.2018. године по закљученом уговору на одређено време до повратка запослене са породичског одсуства, а уговор о раду на неодређено време који је припремљен са датумом 03.04.2019. године није закључен.

Туженом, као кориснику јавних средстава по императивној законској одредби било је забрањено запошљавање нових лица до 31.12.2020. године, па имајући у виду да су тужилина права и обавезе из радног односа до доношења спорног решења

08.07.2020. године била регулисана закљученим уговором од 01.10.2018. године, који није стављен ван снаге, супротно наводима ревизије не постоје околности које би водиле закључку да је тужила почев од 03.04.2019. године рад обављала без било каквог уговора, те да су у конкретном случају постојали законски услови за примену фикције о заснивању радног односа на неодређено време. Следи да је спорним решењем тужилји законито отказан уговор о раду, пошто је истекло време на које је закључен.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**